

МІСЦЕВА ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА «ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ»

вул. Михайла Грушевського, 70, м. Дніпро, 49000, e-mail: psosvitadp@gmail.com

17.11.2023 № 02-09/192

**Голові комітету
Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій**

Сергію БАБАКУ

Шановний Сергію Віталійовичу!

З початком війни, розв'язаною РФ проти України, значно збільшився обсяг та складність роботи, яку виконують керівники закладів загальної середньої освіти. З 01.09.2023 більшість шкіл міста вибрали змішану форму навчання, працюють у дві зміни та ведуть дистанційне навчання. Великих зусиль потребує робота із внутрішньо та зовнішньо переміщеними особами, робота по створенню безпечних умов перебування здобувачів освіти в закладах, організація безперебійного функціонування найпростіших укриттів та пунктів незламності.

25 листопада 2022 року втратив чинність наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 р. № 43 «Про затвердження Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій» відповідно до якого не вважалася сумісництвом педагогічна робота з погодинною оплатою праці в обсязі не більш як 240 годин на рік.

Відповідно до ст. 102¹ КЗпП України сумісництвом вважається виконання працівником, крім основної, іншої оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому самому або іншому підприємстві, в установі, організації або у роботодавця - фізичної особи.

В той же час, на момент складання цього звернення є чинною Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом МОН України від 15.04.93 р. № 102, відповідно п.91 якої можуть вести викладацьку роботу чи заняття з гуртками в цьому закладі керівники та інші працівники у визначених обсягах годин якщо вони по основній посаді отримують повний посадовий оклад (ставку). При цьому в інструкції надано дозвіл на викладацьку роботу, але не визначено що вона може здійснюватися у робочий час за основним місцем роботи.

Варто зазначити, що МОН України, з метою отримання методичної допомоги а також правильного розуміння та застосування положень чинного законодавства, листом від 17.08.2023 за № 1/2240-23 звернулось до НАЗК щодо надання роз'яснення стосовно правомірності здійснення викладацької діяльності чи заняття з гуртками керівними працівниками (керівником та заступниками) закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти в цьому ж закладі.

У письмових роз'ясненнях Національного агентства з питань запобігання корупції «Про викладацьку діяльність керівництва закладів освіти» від 15.09.2023 за № 203-01/21233-23, зокрема, акцентовано наголошено на наступному:

Керівники закладів освіти, їх заступники, а також інші працівники, які виконують організаційно-розпорядчі та/або адміністративно-господарські функції, належать до посадових осіб юридичних осіб публічного права та на них поширюється дія Закону відповідно п.п. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Закон передбачає низку вимог (заборон, обмежень), кожна з яких застосовуються окремо та поширюється на чітко визначене саме для цієї вимоги коло суб'єктів, зазначених у відповідній статті Закону.

До таких вимог, заборон належать, зокрема:

- заборона займатись іншою оплачуваною діяльністю (далі – заборона сумісництва) – ст. 25 Закону; ця заборона не поширюється на посадових осіб юридичних осіб публічного права, в т.ч. на посадових осіб закладів освіти;

- вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів – ст. 28 Закону; ці вимоги поширюються на посадових осіб юридичних осіб публічного права, в т.ч. на посадових осіб закладів освіти.

Зайняття особою іншою (ніж основна робота) оплачуваною діяльністю в окремих випадках може спричинити виникнення у неї конфлікту інтересів. Конфлікт інтересів (ст. 28 Закону) може виникати навіть у випадку, якщо на особу не поширюється заборона сумісництва (ст. 25 Закону), або особа займається дозволеним Законом видом діяльності (наприклад, викладацькою діяльністю). В таких випадках особі слід дотримуватись вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Отже, непоширення на посадових осіб закладів освіти заборони сумісництва (ст. 25 Закону) не виключає поширення на них вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст. 28 Закону) та необхідності їх дотримуватися.

З вищенаведеного вбачається наявність колізії антикорупційного законодавства, яка, як різновид юридичної колізії, полягає у розбіжності (суперечності) між реально-чинними нормами права, які закріплені в законодавстві і регулюють однакові фактичні відносини.

Окремо наголошуємо на тому, що відповідно до частини першої статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Верховенство права – це панування права в суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо.

Одним із елементів верховенства права є принцип правової визначеності, який гарантує забезпечення легкості з'ясування змісту права і можливість скористатися цим правом у разі необхідності і у якому стверджується, що обмеження основних прав людини та громадянина і втілення цих обмежень на практиці допустиме лише за умови забезпечення передбачуваності застосування правових норм, встановлюваних такими

обмеженнями. Тобто обмеження будь-якого права повинне базуватися на критеріях, які дадуть змогу особі відокремлювати правомірну поведінку від протиправної, передбачати юридичні наслідки своєї поведінки.

Усунення існуючої неузгодженості норм законодавства належить до виключної компетенції Верховної Ради України.

На підставі викладеного, з метою піднесення матеріальної зацікавленості у покращенні якості виконання посадових обов'язків, функцій та завдань керівниками закладів загальної середньої освіти, і на виконання функції профспілки щодо забезпечення громадського контролю за мінімальними трудовими гарантіями відповідно до припису ч. 1 ст. 14 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», МІСЦЕВА ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА «ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ» і ПЕДАГОГІЧНА РАДА ПРИ МІСКОМУ ГОЛОВІ м.Дніпро просять Вас в нормативно-правовий (законодавчий) спосіб посприяти в усуненні неузгодженості між нормами ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» (непоширення на посадових осіб закладів загальної середньої освіти заборони сумісництва) та ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» (поширення на посадових осіб закладів загальної середньої освіти при здійсненні ними викладацької діяльності вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та необхідності їх дотримуватися).

З повагою,

Голова
МІСЦЕВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
«ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ»

Віктор МІХНЕНКО

Голова
ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ
ПРИ МІСКОМУ ГОЛОВІ м. Дніпро

Антоніна ЗМІЄНКО